

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

XXIX. De Clericis non residentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](#)

DE CLERICIS NON RESI-

DENTIBUS.

TITULVS XXX.

*Sed conferetur beneficium non idem ad residendum, & provisus**privandus est beneficio, & collator conferetur postea, h.d.*

Debent a autem hi, quibus Ecclesiastica minifleria sunt committenda, tales deligi, qui & residere in Ecclesia, & curam demandantibz fibi officii per seipso valeant exercere: quod si alterum actum fuerit, & qui receptus fuerit, quod contra factos canones acceperit, amitteret: & qui dederit, largiendi potestate privabitur.

*Qui sine causa non residet, post monitionem privandus ori: &**que sine iusta causa non residens, h.d.*

Si tamen ab initio idonei ad residendum reputati, & ea Ecclesias, vel prabendas sibi concessas, sine iusta & necessaria causa debeat, si moniti & congruo tempore expediti non redierint, eis privari poterunt. Iuxta non residendi causa sunt: veluti, si quis aut Romano Pontifici, aut proprio Episcopo obsequium exhibeat. Item, si iura, & negotia Ecclesie sua fideliter prosequatur, aut si, ut studiorum causa abesse possit, b, est alicui specialiter indulsum, & si quae sunt aliae similes.

Ad numerum juvandam inducit repetitionem, b.d.

Hec de prabendis, & dignitatibus, arque illarum proportionibus dixisse nos sufficiat. Verum, quia in hoc tractatu diffuse immorari sumus ut sequentia precedentibus melius contexamus, quedam in memoria reducemos. Personatus ergo quidam laicu: sicut clericu: Rursum clericorum quidam sunt in sacerdotio: constituti, quidam in laicis, tunc non in sacerdotio, quidam nec in facie nec in sacerdotio. Eorum rursus, qui infra sacerdotio constituti sunt, quidam sunt in celso gradu, ut Episcopi, quidam in inferiori, ut Presbiteri. In facie vero dicuntur constituti Diaconi & Subdiaconi. Qui vero nec in sacerdotio, nec in facie reperiuntur, ii sunt, ne sunt in minoribus ordinibus constituti. Ceterum, quoniam adhuc quidam in Ecclesia sunt, qui non minus in latitu: quam in clericatu constituti Dominu: defervunt, ut sunt regulares ac monachii, refutat, ut & de his pauca subficiamus.

DE REGULARIBVS, AC
MONACHIS.

TITULVS XXX.

Regulariter valet argumentum à regulari ad monachum, & contraria, b.d.

Quoniam verò, sive de regularibus agendum sit, sive de monachis, eadem ferè iura servantur, ne verbosa sit evagatio, dirigimus sententiam in personas monachorum, idem etiam intellecturi de regularibus ceteris. Nam si quid in ipsiis propriè servetur, ut patram ostendemus.

Ex triplici capite qui si monachus, & impubes à patre traditus monachus, post annum pubertatis potest redire ad seculum, si vellet, h.d.

Monachi sunt, aut ex paterna devotione, aut ex propria professione, aut ex voti emissione. Ex paterna devotione: & monachus quis efficitur, cum patre filios impuberis monasterio offert. Quo casu, si impuberis facram tonsuram vel velamina siccaperint, quintodecimo aetatis anno moneri debent & inquiri, utrum in ipso habitu permanere cupiant: si permanentios profecti fuerint, vel professionem a patre factam ratam habuerint, ulterius penitendi locum non habebunt: si vero ad secularem habitum reverti maluerint, redeundi licentia concedenda erit, quia factis iniunctis est, ut coacta servitia domino presentetur. Quia etiam

a C. q. 9. c. 1. de regul. b C. q. 1. de regul. c C. monach. 20. q. 1. d C. q. 1. de regul. 20. q. 1.

ratione constitutum est, ne quis innus ostendat debet. Si impubes prater parentum voluntatis manufactum probatus, possit parentes nostra causam recurrere: sive s. j. p. b. d.

Quod si a impubes prater parentum voluntatis manufactum accepit monachalem, parentes id fulminare valent: fed si intra annum ad proprie Episcopum, vel alium competentem judicem non reclamare, vocare amplius non poterunt. Si vero in praeceptis regulari adolescentes servire Deo elegant, nos ei predictis parentibus prohibendi.

*Professio est duplex, rata & expressa, & nulli sensu**et numero, h.d.*

Propria professione monachus efficitur qui, ut prefere, aut tacite. Expressè, ut si quis post annis probationis habitum sufficiens monachalem, regimenter obstrinxi feelle proficeret. Si tamen non annis probationis regulariter proficiunt, h. d. si qui converti desiderat, habitum recipit, & professionem aut Abbatem per se vel per alium proficiunt regulari observantia obligata, & rete monachus et tendens.

*Ex causa post annum proficiunt, b.d.**Et fortia triplex, si nonne immoratur, per monachorum fitibz, h.d.*

Venammodum autem differunt Abbatum & monachorum: probacionis tempus proficiunt recipiunt, ut ex causa interdum proficeret. Vnde & si quis monachorum ingredi voluerit, antem eum monachum habitus concedendum non est: ne, si forte post annos statim proficeret, postrice servus, aut aliis subiectis monachum deprehendatur. Quid si servus post annos in monasterio communavis postrice monachus efficeretur, ex hoc liber etiam efficietur.

*Ordinatus ignorante domino si est monachus, si liber, si dominus post annos intrar animos recipere servus, h.d.**Vnimodo d si prius ignorante domino si liber minister ordinatus, monachus fieri elegit, ignarus servitutis evadet: alias intra unius anni statim dominus & servilem fortunam probare, & servus non recipere lecebatur.**Prædicatores, Minores, & Mendicatores, non tamen sibi annis**tempore annis, & recipentes professionem parvus, h.d.**Q*uod si tamen de facultate recipiendi sunt annis, proficiuntur enim & minores, aliqui mendicantibus annis probationis elapsi, quoniam si si oculis annis proficiunt, vel feculi resumptione recipere non posunt. Quid si forte contumescerent, ut qui si recipiuerint, eorumdem ordinum ministris aliquippe, & receptores à receptione ad professionem quatenus liberti sufficiunt, tam excommunicatione, quia illi pauci qui huiusmodi regularibus pro culpis intagi sunt gravioribus subiecti erunt.
*Delato habitus taquam ostendit proficiunt, & infelix debet si conformare cum habitu quem gerit, h.d.**Tacite proficeret quis, cum idonea coquuntur proficie-**re, & vitam ducente monachalem: igitur, habitus post annum retinendo, ubi si novitis & proficiuntur communis, si distinctus est, vel proficiunt habitus independens, in**distinctus habentur. Vnde & Tolostano Concilio habentur, ut clerici, qui se fingunt, & veri monachii sint,**& non sunt, corriganter, & veri monachii.**Possunt differentiam inter exp. & tacit. proficiunt, h.d.**V*trah autem quis exp. proficiens fuerit, an tacit. interdum multum interficit. Expressè vel pro-

a C. q. 1. de regul. b C. q. 1. de regul. c C. monach. 20. q. 1. d C. q. 1. de regul. 20. q. 1.